

дивизије од њеног формирања до краја рата“, „Народни хероји Југославије — припадници 19. сјевернодалматинске дивизије“ и на крају детаљан „Попис погинулих и умрлих бораца 19. сјевернодалматинске дивизије од формирања до краја рата“.

Поред прилога о скраћеницама, литератури, регистру имена, предметних појмова и географских имена, те резимеу на енглеском језику, дјело је опремљено са 10 скица везаних за историју борбеног пута 19. дивизије, те 4 факсимила највреднијих изворних докумената дивизије из године 1944, који се чувају у Војноисторијском институту у Београду.

Ослобођењем Сушака, форсирањем Рјечине, ослобођењем Ријеке, ступањем 19. дивизије на тло Истре и Словенског приморја, у борби против окупатора и домаћих издајника, раме уз раме са борци-

ма осталих наших дивизија и припадницима наше младе ратне морнарице, историја борбеног пута дивизије коначно је завршена 7. V 1945. године побједом над Нјемцима код Илирске Бистрице. На том свом путу од Мостара до Илирске Бистрице борци, командири и политички радници, извршавајући предано наређења Врховног команданта, постали су достојни извршиоци једне велике, историјске и херојске епопеје и борбе наших народа за потпуно ослобођење наше домовине и нашег мора. У тој истини лежи и значајни допринос свих припадника 19. сјевернодалматинске дивизије.

Књига је штампана у наклади од 2000 примјерака, у ликовној опреми акад. сликара Еде Муртића.

П. Ф.

ПРИЛОЗИ ЗА ИСТОРИЈУ СОЦИЈАЛИЗМА, бр. 1, Београд 1964.

Историји међународног и социјалистичког покрета тек однедавно се код нас почиње поклањати већа пажња. Тог задатка се прихватио Институт за историју радничког покрета у Београду, односно његово Одјељење за историју међународног радничког покрета и развоја социјалистичке мисли. Институт за историју радничког покрета се нашој јавности представља публикацијом *Прилози за историју социјализма*, чији је први број изишао крајем прошле године.

Прилози имају задатак, како нас обавјештава њихова редакција, да омогуће објављивање научних и стручних радова из историје социјалистичког покрета и марксистичке мисли, који ће представљати прије свега резултате истраживања у нашој земљи, а објављиваће и радове страних аутора „у циљу размене научних искустава и информација“. Поред тога, *Прилози* узимају на себе задатак да нашу јавност информишу о значајним остварењима из овог подручја ис-

торијске науке, да обавјештавају о дјелатности научних установа у свијету и код нас које се баве изучавањем историје радничког покрета и социјализма, а објављиваће и документа, мемоаре и другу грађу.

Први број *Прилога* има следеће рубрике: *расправе — чланци, документа и сећања, осврти — прикази*, и *назад саопштења и информације*. Редакција обавјештава да ће *Прилози* имати и рубрику *библиографски прилози*, и да ће излазити повремено.

Редакција је у овом броју успјела да ангажује лијеп број сарадника. То су прије свега снаге из самог Института, а има сарадника и из других научних центара у земљи, као што су: Бритовшек (Љубљана), Вранички (Загреб), затим из иностранства — Коломејчик (Варшава), као и других научних установа у Београду (Пленча, Назечић и други).

Овај број *Прилога*, који је изишао на преко 30 штампарских табака, доноси седам научних рас-

права — чланака, четири осврта — приказа и више мањих прилога, саопштења и информација. С обзиром на њихов значај истаћи ћемо следеће расправе — чланке: *Маркс и Енгелс у револуцији 1848—1849. године и њихови тактички ставови* (Бритовшек), *Први конгрес Комунистичке интернационале и Комунистичка партија Немачке* (Мујбеговић) и *Рад југословенских одбора за помоћ гладнима у Русији* (Назечић). Такође указујемо на осврт *О издавању извора за историју радничког покрета и социјализма* (Дамјановић) и осврт на књигу В. Стругара *Југословенске социјалдемократске странке 1914—1918* (Зечевић). Прилози поред осталог доносе саопштења поводом 145-годишњице рођења и 80-годишњице смрти Карла Маркса (Минић, Дамјановић, Вранички) и

поводом 85-годишњице рођења Филипа Филиповића (Ковачев, Живковић), затим информације о структури и раду Института за историју партије при Централном комитету ПУРП у Варшави (Коломејчић), о Међународном институту социјалне историје у Амстердаму (Мујбеговић), Архиву за раднички покрет у Штокхолму (Смиљанић) и др.

На крају, осјећамо се обавезним да истакнемо да је Институт за раднички покрет у Београду изабрао солидну оријентацију у изучавању међународног радничког покрета и социјалистичке мисли и са резултатима којима се у овом броју *Прилога* представио нашој јавности може се бити задовољно, али би техничка опрема публикације могла бити боља.

Р. П.

Др ДУШАН ВУЧКОВИЋ, КАПИТАЛИСТИЧКО ИСКОРИШЋАВАЊЕ ШУМА У ЦРНОЈ ГОРИ, Историјски институт СР ЦГ, Титоград 1965, 531

Предмет ове обимне књиге представља утврђивање услова почетака и фактора развоја искористишања црногорских шума од стране више домаћих и страних капиталистичких предузећа и акционарских друштава. Проучавајући развој ове привредне гране са становишта шумске привреде, друштвено-економског и правног аспекта, Вучковић је анализирао ток, метод, систем и обим експлоатације црногорских шума и констатовао њен утицај на економски развој Црне Горе.

У првом дијелу се обрађује период црногорске државе, у другом — доба предратне Југославије, а у трећем се аутор осврће на вријеме италијанске окупације Црне Горе (1941—1943).

Својеврсност проблематике која се у овој књизи обрађује изискивала је и примјену одговарајућег

метода обраде. Аутор је ишао за тим да изложи опште друштвено-економске прилике у Црној Гори и потом укаже на карактеристике шумске привреде. Овако се добијала основа за излагање историјата закључивања бројних уговора и начина уговарања за искористишања шума и њихову анализу са шумарског правног и економско-финансијског гледишта.

Поред излагања о закључивању и реализацији уговора о експлоатацији шума, што чини добар дио ове књиге, приказан је и однос државних органа према власницима шума и купцима дрвета. Сагледање су разне шпекулације и улога многих посредника и пуномоћника власника шума.

Да би се боље сагледала читава проблематика ове књиге, аутор је дао основне податке о свим предузећима и акционарским друштва-